

[Thomas Have.]

artet praksis i Sverige og i Danmark på det pågældende område. Det er over for udvalget oplyst, at en svensk komité, som blev nedsat i 1965, i øjeblikket arbejder med spørgsmålet. Når denne komité har afgivet betænkning, vil der jo blive lejlighed til at tage sagen op til fornyet debat.

Jeg skal med disse bemærkninger på mit partis vegne anbefale ændringsforslagets og lovforslagets vedtagelse ved anden behandling. Jeg skal også ganske kort anbefale forslag til lov om ændringer i forskellige lovbestemmelser om forældelse af strafansvar til vedtagelse her ved anden behandling.

Ib Thyregod: Som det allerede er blevet nævnt, har der været udført et betydeligt arbejde i folketingsudvalget ved behandlingen af disse spørgsmål, som jo også i høj grad har givet anledning til debat.

De problemer, som først og fremmest har beskæftiget udvalget, er pornografibestemmelsen i § 234 og bestemmelsen om homoseksuel prostitution i § 230, men også andre bestemmelser i lovforslaget har givet anledning til debat.

Den nuværende bestemmelse i straffelovens § 234, den såkaldte pornografibestemmelse, indeholder jo muligheder for at indskride såvel over for utugtige skrifter, som det siges, som over for utugtige billeder. Dette begreb utugtigt er jo, som man kan se af den retsudvikling, der har været, et relativt begreb; det er det, man i juræen kalder en retslig standard, som fortolkes forskelligt, afhængig af den frihed der i samfundet har været på de forskellige områder, kunstneriske, osv. Og man ser en ganske klar udvikling, når man ser på den praksis, som foreligger også fra domstolene ned gennem tiden, og hvor den sidste højesteretsdom jo var dommen vedrørende „Fanny Hill“.

Det, som man heller ikke kan undgå at bemærke, er, at disse sager har ført til en meget betydelig reklame netop for de bøger, der er tale om; det er således oplyst over for udvalget, at den nævnte bog, „Fanny Hill“, er blevet solgt i 400.000 eksemplarer. Det er vel næppe sandsynligt, at det ville være sket, hvis der ikke havde været en retssag om spørgsmålet. Det er også et af

de synspunkter, som man lægger vægt på fra straffelovrådets side.

Straffelovrådets flertal er jo gået ind for en ophævelse af straffelovens nugældende § 234, mens straffelovrådets mindretal, landsretspræsident Erik Andersen, har ment, at der burde opstilles særlige kriterier med hensyn til specielt sadistisk, særlig pervers litteratur o. lign. Det har ikke været muligt under straffelovrådets arbejde at finde frem til specielle kriterier, som man kunne sige ganske klart afgrænsede dette område. Vi har også diskuteret det i udvalget, men også her har vi ment, at opgaven var vanskelig.

Det spørgsmål, man kunne rejse, er imidlertid, om man skulle bibeholde straffelovens § 234, men gøre den til en hvilende bestemmelse, på samme måde som i Sverige, hvor man rent faktisk har bestemmelsen, men ikke rejser tiltale, idet tiltalemyndigheden er henlagt til justitsministeriet, og dette medfører, at der i praksis ikke rejses tiltale. Denne mulighed havde man også her, at man for så vidt måske som en overgangsordning kunne bevare § 234 som en hvilende bestemmelse, og således, at kompetencen blev henlagt til justitsministeriet. Det er også et spørgsmål, som vi har diskuteret i udvalget, om man på den måde kunne finde frem til en løsning af det spørgsmål, som vi vel i og for sig alle er enige om består, nemlig spørgsmålet om den særlig perverse, den sadistiske litteratur.

Det har ikke været muligt at vinde flertal i udvalget for synspunktet om en sådan hvilende § 234; til gengæld er det lykkedes under udvalgsbehandlingen at få ind i betænkningen det, som jeg gerne vil have lov til at citere vedrørende dette spørgsmål, det findes i betænkningen side 2; der siges her om dette spørgsmål:

„Straffelovrådets flertal har i betænkningen om pornografi (side 59) udtalt, at det kan ventes, at udviklingen efter en ophævelse af straffelovens forbud mod pornografiske skrifter vil blive fulgt med opmærksomhed, og at spørgsmålet om hensigtsmæssigheden af en forbudsregel vil blive taget op til fornyet behandling, hvis erfaringerne giver anledning dertil. I tilknytning hertil ønsker udvalget at understrege betydningen af, at man sær-